

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0511.3/ว 3312



กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

5 ตุลาคม 2547

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ
เพื่อประโยชน์ในราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง (1) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดิน
ของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2541
(2) หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.2/ว 184 ลงวันที่ 16 มกราคม 2546

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางให้ปฏิบัติ กรณี ทบวงการเมือง
ใดมีความประสงค์จะใช้ที่ดินของรัฐ ว่าทบวงการเมืองนั้นจะต้องแจ้งความประสงค์ขอถอนสภาพที่ดิน
สาธารณประโยชน์นั้นเสียก่อน ห้ามมิให้เข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยพลการ หากพบว่ามีกรณี
ก็ให้จังหวัดดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัดแม้ว่าจะเข้าไปในที่ดินเพื่อ
ประโยชน์ส่วนรวมก็ตาม การกระทำดังกล่าวก็ถือเป็นความผิดตามกฎหมาย นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาทบทวนแล้วเห็นว่า กรณี การขอถอนสภาพหรือขึ้นทะเบียน
ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ มีขั้นตอนและกระบวนการที่ใช้ระยะเวลานาน ดังนั้น เพื่อให้ทบวง
การเมืองที่มีความประสงค์จะขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการเป็นการเร่งด่วน หรือทบวงการเมือง
ที่เข้าไปใช้ที่ดินของรัฐแล้ว และเรื่องอยู่ระหว่างขอถอนสภาพ หรือขอขึ้นทะเบียนในที่ดินของรัฐอย่างถูกต้อง
ตามกฎหมาย ก่อนที่การดำเนินการถอนสภาพหรือขึ้นทะเบียนจะแล้วเสร็จ สามารถเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน
ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเห็นควรให้จังหวัดดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กรณีทบวงการเมืองหรือส่วนราชการที่มีความประสงค์จะขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์
ในทางราชการ ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้
ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2541 ประกอบกับ
หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0511.2/ว 184 ลงวันที่ 16 มกราคม 2546 โดยเคร่งครัดก่อน
จึงจะสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ ห้ามมิให้เข้าไปโดยพลการ และให้จังหวัดหมั่นตรวจตรา หากพบว่ามี
การฝ่าฝืนก็ให้ดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด

2. กรณีทบวงการเมืองหรือส่วนราชการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องใช้ประโยชน์ในที่ดิน
ของรัฐก่อนที่การดำเนินการถอนสภาพตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินจะแล้วเสร็จ

ให้ทบวงการเมืองยื่นคำขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 เป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน พร้อมทั้งขอถอนสภาพไปในคราวเดียวกัน ทั้งนี้ การขออนุญาตตามมาตรา 9 ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543

3. ที่ดินที่ทบวงการเมืองขออนุญาตตามมาตรา 9 นั้น จะต้องปรากฏว่าที่ดินที่ขออนุญาตนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะขอถอนสภาพตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2541 ได้ และในการอนุญาตตามมาตรา 9 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดไว้ในเงื่อนไขของการอนุญาตว่า “ทบวงการเมืองผู้ขอจะต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการเพื่อถอนสภาพที่ดิน โดยใช้งบประมาณของตนเองให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดอายุการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน” และต้องเสียค่าตอบแทนแก่รัฐตามนัยมาตรา 9 ทวิ

อนึ่ง ทบวงการเมืองใดที่เข้าไปใช้ประโยชน์แล้ว และยังไม่ได้นำเรื่องขอขึ้นทะเบียนขอถอนสภาพ หรือทบวงการเมืองที่ขอขึ้นทะเบียนหรือถอนสภาพอยู่ระหว่างการดำเนินการ ให้จังหวัดแจ้งทบวงการเมืองที่เข้าไปใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว ไม่ว่าจะได้รับอนุมัติในหลักการตามระเบียบฯ หรือไม่ก็ตามให้มายื่นคำขออนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันรับแจ้ง หากทบวงการเมืองใดไม่ยื่นภายในกำหนดให้ถือว่าฝ่าฝืน และให้จังหวัดดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายศิริฯ แสงมณี)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน สำนักงานจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. 0 2622 3469 มท 50801-12 ต่อ 365

โทรสาร 0 2222 1840